

*Vorstellung einer Ehrenpforte auf ein crautz zweyer gassen 'Zuſetzen, mit einer
besonders Künſtlichen und extraordinaircn Säulenſtellung.*

Transitorius mundus?

Emblematika a efemérní slavnosti raného novověku

mezioborové kolokvium

22. –23. června 2026, Praha

ÚSTAV DĚJIN UMĚNÍ
AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY, v. v. i.

**Katolická teologická
fakulta**
Univerzita Karlova

Zveme k účasti na mezioborovém kolokviu

Transitorius mundus? Emblematika a efemérní slavnosti raného novověku

22.–23. června 2026, Praha, Husova 4

pořádají Ústav dějin umění Akademie věd ČR, v. v. i.,

a Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy

„Tyhle věci nejsou víc než hříčky, takže vlastně nepatří mezi tak vážné úvahy. Protože však vladaři podobné věci vyžadují, měly by spíše vynikat půvabem než nákladností.“ V eseji *O maskách a triumfálních slavnostech* (1625) Francis Bacon vystihl dvojí povahu raněnovověkých slavností: hravost i vážnost, skromnost i nákladnost, pomíjivost i okázalost. V kultuře, která často nahlížela život jako divadlo, pronikala emblematika i do slavností a spoluutvářela jejich smysl – na pomíjivém jevišti i na stránkách příležitostných tisků. Emblémy se stávaly nosiči významu, zdrojem emocí, médii rétoriky moci a politických či náboženských poselství. Festivity – od vjezdů a uvítacích slavností, přes efemérní architekturu a instalace, školní dramata či příležitostná kázání a panegyrickou literaturu, až po iluminace, ohňostroje a městské dekorace – vyžadovaly experiment, vynalézavost a místní přizpůsobení. Emblematika byla jejich organickou součástí a komunikační formou realizovanou v různých médiích.

Jeden z emblémů věnovaných divadlu v Picinelliho *Mundus symbolicus* (1681), encyklopedii známého světa v emblémech, vychází z motta *„Mundus est transitorius“*. Poukazuje na pomíjivost a nestálost i prostupnost mezi každodenní a inscenovanou skutečností. Slavnost funguje jako zrcadlo: rozhraní žitého a jiného světa, místo, kde se svět současně reprezentuje a převrací. Je to prostor společenské komunikace, v němž vizuální, literární, divadelní či hudební kultura vstupuje do veřejného prostoru a stává se formou sdílení zkušenosti. Ať už slavnost chápeme jako vymknutí z běžného rytmu života se specifickou organizací prostoru, temporalitou a režimy přístupu, anebo jako liminální situaci, v níž se společenské role, normy a způsoby vidění a čtení dočasně rekonfigurují a přerámují, jde nám o situované jednání emblematiky v jejím rámci. Proto nás zajímá nejen repertoár emblémů, ale i to, co emblém v události činí: jeho inscenování, umístění, načasování a mediace i recepce.

Kolokvium otevírá téma napříč médii a kontexty a vítá referáty z oblasti vizuální, literární, divadelní i hudební kultury, stejně jako studie historiků a odborníků z příbuzných oborů. Tematicky preferujeme příspěvky k emblematice v efemérní architektuře, slavnostních vjezdech a oslavách, panegyrice, školním/jezuitském divadle, příležitostných tiscích, hudebním doprovodu festivit, k rétorice moci, dobové recepci publika a jejím stopám v pramenech, způsobům integrace emblémů do slavnostních představení i k produkčním strategiím.

Kateřina Dolejší – Daniela Lunger Štěrbová – Stanislava Fedrová

Zájemce vyzýváme k zaslání návrhu příspěvku o rozsahu max. 1000 znaků spolu se stručným odborným medailonem do 8. 4. 2026 na e-mail fedrova@udu.cas.cz.

Předpokládaná délka vystoupení: 20 minut. Organizační tým počítá s publikováním příspěvků.

8. 4. 2026 uzávěrka přihlášek

15. 4. vyrozumění o přijetí příspěvku

22.–23. 6. termín kolokvia

31. 12. odevzdání příspěvků pro publikaci